

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Péntek

67. szám.

Pest, július 6-kán 1849.

E lap megjelenik minden nap este, vasárnapot kivéve.

Előfizetés júliustól december végéig Budapesten házhozadással 5 fr., vidékre postán borítékban 6 fr. p. p.

Hónapos előfizetés csak helyben, s a hónap első napjától kezdve fogadtatik el.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban (Országút Kunewalderház) és minden postahivatalnál.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp.

Egyes szám ára 3 kr. pp.

Pest június 6.

A fővezérségi botrányos alternatívák váratlanul ma kettő lőnek vágva.

Minden ember örvend rajta. És legjobban teszi mindenki, ha rá vonja egyszersmind a feledés fátyolát, s a jövőre nézve a napokban történeteket csak mint adandó alkalomra szolgáló leckét élteszi s okul azokból magában.

Csak úgy utóhangként teszünk egy pár észrevételt, arra nézve mint vágta bele ez ügybe kormányunk nagy pattogósan tompa fejszjét s mint örül most, hogy ha a fejsze ben maradt is a nagy fában, mellyet levágni nem tudott, de legalább mégis a fejsze nyele szerencsésen kezében maradt.

A kravall a kormányra nézve borzasztó kudarczsal végződik. Csufosan kellett retirálnia, s arczpirulással kelle elismernie szégyenteljes vétékét —

Azt gondolta a kormány, hogy most is a régi jó idők vannak, azon szép aranjúezi (debreczeni) napok, midőn csak rikkantani kellett, s meghunyászkodott előtte minden ember.

Néhány nap óta azonban kénytelenítve lőn, keservesen az ellenkezőt tapasztalnia. A ministeriumot pártoló nagy közönség tömegben vált el tőlök, s leghivebb asseclaitól hallá az ember, hogy ezt és ezt ezen emberekről soha sem hitte volna.

Mesterséggel kellene összekeresni azon szakakat, mellyek méltóképen előadhatnák nagyságát azon compromissionak, mellyet a kormány e legutolsó lépésével vallott.

De minden szónál erősebbek magok tények.

Im a mai napon az olvasó közönség a kormány két rendelkezéséről értesítettik.

Először, hogy Görgei arra utasított, hogy mintán a hadügyministerséget s a fővezérséget ugyanazon egyén nem viselheti, hagyná ott a fővezérséget, s jöjjen, vegye át tárczáját. —

Másodszor, hogy Görgei tábornok a szőnyi dicsőséges csatában nyert sebe miatt a hadügyministerségi kötelesség alól magát felmentetni kérvén, lemondása elfogadtatik, s egészsége helyreállítással a felső hadsereg vezényletének folytatására utasítottik. —

Elemezzük egy kicsit.

A kormány, kétségkívül fontos okok miatt, Görgeitől a fővezérséget elveszi, s utasítja, jöjjen Pestre a hadügyi tárczához.

Mik lehetnek ezen fontos okok? Mindenki tudja: az engedetlenség, miként erről félhivatalos uton a közönség értesítve is lőn.

Szerintünk egy fővezérnek engedetlensége a haza legercitiusabb perczeiben nem azon tény, mellyet ha valaki elkövet, a fővezérségből a hadügyi tárcza vezetésére kell invitáltatnia.

Erre rákövetkezik a második rendelet. Görgei beteg, Görgei sebet kapott, ezért hát a hadügyministeri tárczának nagy teherrel járó vitelétől felmentetik, hanem egészsége helyreállásával a fővezérséget tovább viendi, természetesen azért, mert a fővezérség, hol gyakran az is megtörténik, hogy az ember egy hétig a csizmáját sem huzza le, nem jár annyi strapáccióval, mint a hadügyministerség.

Gyönyörű, gyönyörű!

Csak azt kérdi az ember, hogy azon seb, mellynek fájdalmi miatt Görgei a hadügyministeri tárczát nem viselheti, egyszersmind az abból kifolyt vér lemosta-e Görgeiről azon bünt is, mellyért előbb a kormánytól vezéri helyéről letétetett?

A seb felmentette őt a hadügyministerségtől, de engedetlensége bűnét el nem mosta.

És minthogy Görgei, kinek istennek hála már egészsége helyreállott, a vezérséget ismét viseli, mit kell az egészről kihoznunk?

Azt, hogy a kormány megbánta, a mit tőn. Elismerte hibáját, megkövette a vezért, s kiadta rendeleteit, mellyel saját autoritását, mit a nemzetgyűléstől megörzés végett átvett, örökre eltemette.

Igy szoktak tenni az afféle fajtájú emberek, kik minden áron csak kormánykodni akarnak.

Nekik mindégy, ma fehéret, holnap feketét kiáltanak, csak hogy a hatalmat megtarthassák. Elválhatlanul ragasszkodnak ök ahhoz, s azért elszenvednek minden szégyent, egymásra halmozák a következetlenségeket, s minden eseményhez tudnak olyan arczot csinálni, a millyen csak szükséges.

Azt követték el, hogy miután Görgei sebet kapott, őt felmentik a ministerségtől s újra megbízzák a fővezérséggel.

Nem az ellenkezőt várta volna-e az ember? Hogy tudnillik miután Görgei sebet kapott, a terhes vezéri foglalatosságtól felmentetik.

Ime mit tesznek a magokat doctrináireknek tartó emberek. Arczpirulás nélkül megtörik a legtisztább, s legjózanabb logikai következetességet, s oda vetik a közönség elébe hinni azt, a mi oktalanság, a mi absurditás.

Ime ide vezérlette őket a hatalomnak bálványozó szeretete.

Ezért kellett a képviselőkre rá ijeszteni, hogy azok szétugorjanak, ezért dolgozott a ministerium oda, hogy a nyilvános ülés meg ne tartassék, mert félt, az interpellatiótól.

Félt hogy a szószéken Szemerét ki fogják füttyölni, ha a ház komolysága előtt a szószéken kellend a logica egyenes szabályai ellen olly szemtelenséggel vétkezni.

Ellenben a papir sokat eltűr. Ott állnak most e szavak a halvány papíron, mellyeket emberek előtt elmondani senki sem merne.

A szemérem pirja elfogná még azoknak arczát is, kik az önérdék miatt a jó érzelmeiket egészen levetkőzték magukról.

Ezt lehetlen volt elkövetni. De szükség volt rá, s a ministerium rá bízta a dolgot a türedelmes papírra.

Mi lehetett az, miben Görgei nem engedelmeskedett, megmondtuk tegnap.

Abban nem engedelmeskedett, miben a haza végveszélyét látta. Nem akart feladni egy roppant területet, nem akarta kardcsapás nélkül újra feladni a fővárost. Nem látott abban nagy nyereséget, midőn sergeink annyi áldozat után elvégre egyesülhettek volna, az ellenség is egyesülve jött volna az alvidékre, s a rettentő számu ellenséges lovasság miatt a mieink a sik mezőn positiót sem vehettek volna.

És lett volna belőle az, mit tegnap mondtunk, hogy az egész operatio nem oda látszott volna irányoztatva lenni, hogy az ellenségnek lehető legtöbb kár okoztassék, hanem hogy a forradalmi

kormány emberei a sereg védelme alatt elmene-
külhessenek.

Sokat viczeltek a mi ministereink, hogy Aus-
triában a Hofkriegsrath vezérelte a török és
francia háboruban a csatákat.

Nem azt tesszük-e mi, midőn az általános ter-
vet átadjuk a fővezérnek, s ha időközben a vezér
a körülmények fordultával az előbbeni tervek
czérszerűtlenségét belátja, s ahhoz többé nem ké-
pes ragaszkodni, s mi mégis kívánjuk, hogy to-
vább is az első terv szerint menjen minden.

A különbség köztünk s a Hofkriegsrath kö-
zött csak az: hogy ott legalább katonák s aka-
demikusok ültek.

Nálunk pedig til egy rakás táblabíró, s köz-
tük egy volt szolgabíró, ki úgy látszik, az-
alatt, hogy az ellenséget meg kell verni, azt érti,
hogy hajdu által be kell őket fogatni s leghuzat-
ván, ötvenet vágatni rajtuk.

A titok kinyilatkozott.

Tudja-e a közönség, miért nincs Közlöny?

Bizony aligha.

A Republicában olvassuk, hogy a Közlöny e
napokban meg nem jelenhetvén, a Republicában
fog lenni a hivatalos rovat.

Erre két észrevételünk van.

Az hogy a Közlöny meg nem jelenhet e na-
pokban, az egy öly vastag ráfogás, a millyennel
még közönség egy kormánytól, mióta a világ áll,
nem sértetett meg.

Minő csuda dolog lehet az a Közlöny? Egy
iv vagy egy fél iv papír, egynehány szedő s egy
jóvaló fiatal ember, ki az egésznek utána lát. A
kormány a rendeleteket átküldi a szerkesztés-
hez. Ad egy pár kormánybiztosi jelentést, s meg-
van minden.

És a mi kormányunk öly élehetetlen, hogy
nem pirul el mondani, miszerint a Közlöny e na-
pokban meg nem jelenhet meg.

Nem jelenhet! Oh roppant lehetetlenség,
mellyet még egy forradalmi republicanus és de-
mocrata kormány sem győzhet le.

Ime, ilyen életrevaló kormány ez a miénk.
Vagy tán azért nem jelenhet meg, mert Emődi s
Hazucha urak egy sajtóval elszállítottak Szeged-
re vagy hová, s ott unalmokban majd megbolondu-
lnak?

Hanem aligha nem jutunk valamire, ha tapo-
gatózunk.

Ugy kell lenni.

Köztudomásu dolog, hogy a Republica Sze-
mere lapja. Rendén van. Így megyen ez alkot-
mányos hazában.

Hanem a Republicának ez időtájban még
igen kevés előfizetői vannak. Ezt kellett emelni.

És ime Szemere mit tesz!

Hivatalos lappá azt választja, melly lap a
magyar lapok között jelenleg a legkevesebb elő-

fizetőkkél bir, s melly különösen a vidéken csak
puszta raritas.

Reméljük, nem fog az olvasó azon furfangos
gondolatra jutni, mintha nekünk az jutott volna
eszünkbe, hogy ezen dicsőséges előnyt, a kormá-
nyi rendeleteket először közölhetni, mi affectáltuk
volna.

Isten mentsen. A mi lapjaink igen jelentékte-
lenek, s terjedelmök sem engedne ilyen vállalko-
zást. Na ugyan előfizetőkre nézve panaszunk nin-
csen, mert lapjainkat naponként 2,600 pél-
dányban kell nyomtatnunk.

Hanem csunya dolognak tartjuk azt: hogy
egy miniszterelnök különösen öly dolgo-
zótársak mellett, mint Kemény Zs.
és Csengeri, kik után nagy közönséget remél-
het, nem átálja azt, hogy hivatali helyzetével
visszaéljen, s a jelenleg legkevesebb előfizetővel
bíró lapot válassza a kormány rendeleteit kihir-
dető eszköznek.

Mindamellett hozzá adjuk, hogy mi ezen el-
járáson csak a miatt botránkozunk meg, hogy
megátalkodottan állittatik, miszerint a Közlöny e
napokban meg nem jelenhet meg.

Ez nem igaz.

Komoly szó a forradalmi kormányhoz.

Midőn néhány napokkal ezelőtt a forradalmi
kormány ismeretes „a haza veszélyben van“ fel-
szólítása, s illetőleg rendelete a Közlönyben meg-
jelent, már akkor az orosz sereg Miskolczon volt;
s a gondolkozni szerető becsületes hazafit nagyon
meglepte, hogy a forradalmi kormány öly későn
rendelkezik, s öly későn kiáltja el magát, hogy a
haza veszélyben van!

Avvagy nem jobb lett volna-e a forradalmi
ministeriumnak, mihelyt nagy pompával széket a
fővárosba áttette s nagy bölcsen hivatalnokokat
neveztetett ki s a népre büjtölést és imádkozást
parancsolt, lelkesíteni a népet néplapok s hivata-
los lapja a Közlöny által; s tudatni a tenni kész
becsületes magyar néppel, hogy mivel még mind-
eddig sem a francia, sem az angol, sem a török
segélyre — ha az orosz hazánkba betör —
nem számíthatunk, adjon minél több katonát.

Tette-e ezt a forradalmi ministerium?

Nem, sőt elnézte a lapokban már szinte bizo-
nyosnak kürtölt török segítséget, francia barát-
ságot, angol interventiót. Pedig nyájas olvasó mi
sokat tehetett volna két hónap alatt a mi forra-
dalmi kormányunk! Mi szépen rendezhette volna
a népfölkelést, s szaporíthatta volna vitéz hadse-
regünk számát még legalább 150 ezerrel.

Ugyan hogy? kérdik a forradalmi minister
urak, vagy akarom mondani, tanácsosai.

Hát csak így la:

A büjtölési rendelet keletkezése előtt öly ren-
deletet kellett volna a forradalmi kormányunk
kibocsátani:

Mihogy az orosz hazánkba bizonyosan be-
fog törni, szabadságunk megvédésére még legalább
150 ezer katona kell, ugyanazért minden közsé-
gek, mihelyt veendik, hogy ezen kiállítandó ujon-
czokból reájok mennyi esik, azt legfelebb husz
nap alatt felszerelve kiállítani kötelesek, a megye
vagy kerületek székhelyeire küldjék be; minden
öly gyűlpontokon vezéreket vagy őrnagyokat elő-
re kinevezvén.

Felszerelni 20 nap alatt!?

Talán, sőt merem állítani, bizonyosan is fel-
lehetett volna öly módon:

Minden község tartozik ujonczainak két pár
fehér ruhát, egy pár csizmát vagy bakancsot, nad-
rágot, kiltit vászonból, már az legyen durvább vagy
vékonyabb, sapkát és pikát adni; hiszen ölyen
időben, midőn rögtön kell a katona és fegyver, a
pikák tökéletes egyformasága és csinosága mel-
lesleg dolog lett volna, jó szuró fegyvert pedig
minden faluban a kovács vagy cigány is képes
lenne készíteni. A nyelet ujonczaink kesőkhöz jó
fiatal tölgyből magok megcsinálták volna. Ennek
az a haszna is lenne, hogy a gyenge könnyebb,
az erősebb pedig sulyosabb pikát, szóval: karjához
és erejéhez valót készíttetne.

Minden község, midőn ujonczait átadja, egy-
szersmind a felszerelési költségeit kimutató szám-
adást is nyujtsa be, s ezt az álladalom tartoznék
mielőbb visszafizetni.

Ezen öly felszerelt ujonczainkat tüstént indít-
hatta volna a forradalmi kormány seregeink erő-
sítésére, s utközben a lépést, fordulatokat, roha-
mot, dobszót betanulták volna; s midőn seregeinket
elérlik, régibb honvédeinkkel sziate versenyez-
hettek volna. Mert meg kell vallanunk, hogy hon-
védeink nagy része löni jól még most sem tud,
de tudja, mi legfőbb: megállni a tüzet, s szurony-
nyal szétűzni az ellenséget.

Néhány ütközet után ujonczaink pikáikat az
ellenségtől elvett szuronyos fegyverekkel cser-
céltek volna ki.

Lovasságot sziate lehetne öly a bátrabb s jobb
lovas fiatalságból rögtön előállítani, felszerelni, s
ezt sziate a községek látnák el lovakkal, karddal,
fokossal, vagy ostorral stb. A felszerelési költsé-
get az álladalom sziate megtérítvén.

Ha ezt teszi a forradalmi ministerium, 4000
bátor ujoncz huszár két hónap alatt kiállott vol-
na, s most huszárosan bannának el a kozákokkal.

Még itt sem állapodtam volna meg, ha forra-
dalmi kormány lettem volna, hanem még egy má-
sik rendeletet is adok ki ölyformán:

Minden községekben 30 évesekig a katonasá-
gra alkalmasok összeírassanak, s egy hónap alatt
sziate öly, mint az előbbie, felszereltessenek s
minden héten kétszer gyakoroltassanak, s ha az
ellenség vidékükön mutatkozik, bizonyos pontokon
összegyűljenek, az utakat bevágják, a hidakat el-
szedik sat. — szóval az ellenséget nyugtalanít-
sák és előhaladásában gátolják. Ezen, legalább
150,000 menő tartaléksereg öly készen tartsa
magát, hogy mihelyt a kormány által parancsol-
tatik, jó eleve kinevezett parancsnokai alatt tüst-
ént elindulhasson és a hadsereghez csatoltathas-
sék. —

És mit csinál a forradalmi kormány?

A hivatalok osztogatásával annyira el van foglalva, hogy elfelejt arra ügyelni, hogy hol tör be, vagy hol jár az ellenség.

Ügyes kémekről, futárokról nem rendelkezik, hanem egyszerre azon veszi észre magát, hogy a muszka már a kedves Borsodban van, s ijedtében — mint telhetett tőle — elküldi magát, hogy fegyverre néz milliói!!

Hiszen ez a nép millió sokat tehetne az igaz, de nem így kell ám az abban rejlő erőt felhasználni, mint a forradalmi kormány, hanem organizálni s rendelkezni jó előre, mert ha így elkésik a kormány, a nép millióinak egy része az ellenség által használtatik fel.

Elmondtam nézetemet, ám ha jobban tud a kormány, intézkedjék rögtön, használja fel a még hatalmában levő nép lelkesedését, mert véleményem szerint az általános népfelkelés, — hol kellő fegyverem nem létezik, s a hadi törvények nem alkalmazhatók, s hová a gyengébb testalkatú fiatalok s félénk s idősebb családapák is egyaránt elparancsoltatnak, ezek lehangolják, vagy elremítik a bátrakat is, — többnyire futással szokott végződni.

S.

Némely Hauserreknek!

Örüljétek oh Hauserrek! Mert tiétek a ház, tiétek annak lakói és azoknak minden vagyoni.

Tiétek a Haus-Zins, tiétek a szabad bemenet-jegy a színházakba a népszabadság ünnepén, míg mások csak az ökörsütést nézik; tiétek a veszekedési jog lakóikkal, tiétek minden jog a város körében, tiétek az igazságyerés minden esetben, tiétek bizonyosan a jog, választók lehetni.

Nem szükség nektek a haza oltárára ajándékozni, hiszen találkoznak számtalan nemhauserrek, kik a hazát utószójukkal segítvén, míg ők hozzátok képest szegényebbek lettek azáltal, ti aránylag hozzájuk képest gazdagabbak lesztek; s míg ők fegyvert fogva csatákba is elmennek, ti itthon nevetétek őket; s midőn ők a csatákból nem csak szegényen de nyomorultan, csonkán, bénán jönnek elő: ti mint urak és bírák ítéletet mondhattok szabadtítók fölött, s az alamsnát kérő bénát mint rendőri szabályok ellen vétőt, be is börtönöztethetitek.

Örüljétek!

Nem szükség nektek nemzetőri szolgálatot tenni, hiszen elvégzi azt a szegény dolgos osztály. A szolgálatmulasztásért sem szükség nektek a tizedest megajándékozni, hiszen ez vagy házatokban lakik, vagy jövődében ott lakhatandik, és ha tán már egyszeri ajándékot elvett tőletek, nem szükség neki többször adnotok, hiszen rá kiálthatok mint gazemberre, és ő félvén szemtelen fölfedezéstektől, hallgatni fog, és így egyszeri ajándékért örökre mentek vagytok a nemzetőrszolgálatól.

Örüljétek oh Hauserrek! Mint eddig nem lá-

tott senki sem gazdag, sem nagyhasú Hauserreket őrt állani: úgy ezután sem fog láthatni.

Hiszen legujabban kimondatott, hogy a ki nemzetőri kötelességét nem teljesítendő: azzal így lesz — úgy lesz.

Az pedig nem mondatott ki: hogy N. N. tizedes keze alatt hány köz nemzetőr van, hány megy naponként szolgálatba, hogy tudhassák a méhek, hány és melly herék maradnak ki naponként, és így rájuk mikor kerül ismét a szolgálatosor.

Nem mondta ki a térparancsnokság, hány nemzetőr kell naponként szolgálatba. Mennyi esik egy-egy városrészt, utcára vagy tizedesre. De minek is ezt a szolgálattevőkkel tudatni, ugy-e oh Hauserrek?

A császári bakkancsosoknak tudtul adja ezredesük, mellyik század mennyit és miért ad szolgálatba naponként. No de ezt nem érdemi az iparos osztálybeli köznemzetőr, ki nektek Haus-Zins, a hazának adót, a hid- vagy révárendásnak vámot fizet; a ki parancsotokból helyettetek a katonákat szállásolja és éllemezti a ti dicsőségekre.

Nem szükség nektek katonát tartani, hisz ott vannak lakóitok, tartsák azok.

Nem szükség nektek hid- és révvámost fizetnetek, hiszen ti Hauserrek vagytok, fizessen a szegény, a kinek nincs háza, a ki nektek is házbért fizet.

Örüljétek oh Hauserrek! hogy házatok van.

Ha házaítokat veszély fenyegeti, kergessétek ki szegény lakóitokat fegyvert fogni, s míg ellenség előtt érettetek foly azoknak hazafiai szent vére, ti addig pingált szobáitok ablakán kipipázva, kávéunta mopszlijaitokkal átkokat, gúnyokat ugattassatok a magyar merényletekre és mozgalmakra, imádkoztatok vissza a régi csendes schwarzgelb világot, midőn annyi sok huszas és apró pénz volt forgalomban, mert még akkor nem ástátok el azokat pinczékben, szállókban, kerteitekben a netán rabolni jövődö kroátok elöl.

Míg a schwarzgelb világ vissza nem jő: addig ne hordjatok fenyőszál hosszúsága cylinder-kalapokat, de alacsony honi kalapokat se, hanem sem magos sem alacsony, sem honi sem schwarzgelb főlmagos kalapokat, mint kezdtétek, hogy egész világ kiismerhessen titeket milliónyi tömegből.

Beszéljétek németül szorgalmasan, hogy el ne felejtsetek a német szót, magyarul úgy sem tudtok, meg aztán minek is?

Nőitek, leányaitok fejére ne próbáljatok magyar honi kerekded férfikalapokat tenni fölszalagozva és bokrétázva, mert akkor úgy néznének ki, mint az istennek szép angyalai. Csak az eddigi divatu, kelmékből összetákozott jelentéstelen tutyit hadd hordozzák, ha drágább is.

Végezetre azt mondom nektek oh Hauserrek! hogy követeljétek az álladalomtól: hogy az ostrom alatt rongált házaítokért adjon kárpotlást, építsék azt fel a Buda alatt értetek vivott és megsebesült vitézek; s azért, hogy az álladalom titeket legelőbb kívánt megmenteni az ellenség-

től: haragudjatok, haragotokban vámoljátok meg borzasztóan a vidéki parasztokat, kik nektek életmet hoznak árulni, s ha még egyszer ellenséges szél fú, mutassatok fűgét a magyar kormánynak; ha pedig a magyar kormány ismét megment titeket az ellenségtől: akkor — oh Hauserrek! tizedetek ki czifrábnál czifrább, többnél több nemzeti lobogókat. A nemzeti kormány vak, mint Astráa. Nem látja a baljában levő mérleg billegéseit, nem látja, hogy a jobbában levő kard kit sujt. —

Csak ezt kiáltsátok szükség idején: „Éljen a magyar!” ekkor a magyar, kit elhagyogattatok, megölel, megcsókol, örömköny csordul ki szeméből, és kardját égre emelvén esküszik: hogy illy lelkes honfiakért — már mint ti ott a lobogós ablakokban — kész elvérzeni, kész meghalni. De azért egy honvédet se hijatok be kovártélyra; mert a honvéd nem kaiserlich, nem fehér a mondurja, arczán a szél, napfény és szenvedés legkisebb kadétos fehérséget nem hagyott, és talán tisztátalan is.

Tán elég is már a falra a borsó!

Még legeslegutójjára aszondom nektek oh Hauserrek: legyetek Ninivé! mosdjatok ki a schwarzgelbségből, legyetek jobb magyar honfiak, kávéunta mopszlijaitok helyett tápláljatok egy-egy béna honvédet, ne zsaroljátok a vidékit, ne a nálatok lakót, segítsetek a szegénynek a közterhet viselni, menjetek ki más szegény nemzetőrök közt őrt állni; követeljétek a térparancsnokságtól, hogy a naponkénti örmennyiséget hirdesse ki, a városrészt, utca és tizedes pedig a keze alatti létszámot köztetek több példányban ossza ki, és ha szolgálatcsalást veszték észre, mind a tizedest, mind az azt megvesztegetőt irtozatosan büntessétek, a has nagyságára semmi tekintettel nem leendvén.

Igy aztán az igazságérzés nyugalmat, hazafiai lelkesedést, egyenlőséget, testvériséget eredményezvén, nem kellend félnetek, hogy, mint másutt, föllázadjon ellenetek a dolgozó osztály, társainak s jötevőinek nevezhetendvén titeket. Eddig is volt köztetek sok becsületes hazafi.

De minek mosdatom én a szerezcent, soha sem lesz az fehér, ugy-e oh Hauserrek?!

Komáromi Lajos.

Bars.

Nálunk folyó hó 22-én nagy bizottmány tartott.

Magam is, mint afféle szegény levelező, e megye székhelyére Aranyos-Maróthra indultam, remélvén, hogy sikerül e megye political terén valamit összeszednem, mivel aztán a t. közönségnek ismét kedveskedhetem.

Megérkezésem után fölmentem tehát a tanácskozási terembe, s olly helyet foglaltam el, mellyről én mindenkit, s viszont engem mindenki láthatott.

A capacitások egyenkint léptek be a fölspán

szobáiból, s a zöldasztal mellett — régi képzelte jogaiknál fogva — foglaltak helyet.

Miután a capacitások magokat így elhelyezték s a főispán minden különös hatás nélkül elmondta volna megnyitó beszédét; kezdtek a jó bizottmányi tagok tanácskozni, és tanácskoztak vala órákig és órákig, miglen észrevették, hogy a tanácskozásban torkuk kiszáradt s gyomruk üres lett. —

Senki sem veheti rossz néven, ha a megye választottjai, illy kellemetlen helyzetben, miután egy nagy semmit határoztak volna, elváltak a zöldasztaltól és elmentek oda, hol alkalmatlankodó gyomruk követeléseinek eleget tehettek.

Szinte utánok siettem, s nem sajnálom, mert igen érdekes párbeszédnek tanuja valék; csak az kár, hogy a beszélgetők kissé halkkal szólnán. egészen nem érthettem beszédöket.

Kedves Tónim! mondá egyik, láttad Jeszenszki Eleket, milly savanyu képet metszett, nem tudom, hogyan fogja magát védelmezni, aligha porul nem jár?

Oh édes Jóskám! csalódot, ha azt hiszed, hisz már föl van mentve.

Lehetetlen, ezt erélyes biztosunk nem teheti.

Sőt mi több, a t. hatalmu biztos által bizottmányi tagnak kineveztetett.

E szavakra az édes Jóskám annyira elbámult, hogy a kezében levő tányért elejtette.

Ezután igen halkkal folytatván beszélgetésöket, csak egyes szavakat érthettem, például: szörnyűség, ez visszaélés stb.

Néhány percz mulva, miután a vendégek ebédöket elvégezték volna, magam is kifelé tartottam, sajnálván a megcsalatkozott Jóskát, kinek reményeit egy t. hatalmu szó megsemmisítette.

E bizottmány után Lévára jöttek a megye főbb hivatalnokai, irnokai s több más „ens necessarium.“

E látogatásnak okát nem tudtuk ugyan; de mégis félelem futotta át tagjainkat, akaratlanul is esztünkbe jöven a bizottmány januáriusi migratioja, melly annyi szenvedéseknek előjele volt.

Később általánosan hallható volt: már itt vannak az oroszok, mert az urak megszöktek.

Én ugyan addig nem akarom e látogatást szökésnek mondani, mig positiv adataim erről nincsenek; de a nép, melly éles szemével meszebb lát egyeseknél, e látogatást bizony szökésnek keresztelte; pedig azt mondják: „vox populi, vox dei.“

De uraim! önök akár szöktek, akár csak legóváltoztatás végett költöztek Lévára, mindig időtlen lépést követtek el. Tegyük azt fel, hogy nem félelemből mentek Lévára, a mit én erősen hiszek, azonban a nép, melly most nagyon is gyanakodó, igen bajosan fogja elhinni, hogy más s nem szökés volt ezélük.

Ha pedig valósággal szöktek, akkor önök:

1-ször: Igen nevétségessé tették magukat, mert csupán csak az orosznev hallatára megszöktek; illetén tények pedig gyávaságot árulnak el.

2-ször: Nem hivatalnokoknak valók.

A hivatalnokban kívántatik: hogy mindenre, még a legvégsőre is készen legyen, és ha illyen t. i. hivatalnok képességet vagy erélyt nem érez magában, lépjen le és engedjen helyt olyannak, ki meg nem ijed árnyékától.

Én nem hiszem, hogy félelemből mentek Lévára, de a nép uraim! a nép tele torokkal kiáltja: ellenségünk közeleg, mert uraink megszöktek.

Világosítsák föl a népet uraim! és a gyanu szétoszlik.

Angyalfi.

H I R D E T É S E K.

40. 3—1
Vitmann Ferencz pozsonyi váltótörvényszéki ülnök és a t. kormányzó urnál hivatalnok, az adott szent szónak 4² óra alatti beváltására utasittatik.

Kelt Pesten julius 6-kén 1849.

V. K.

Megyházutca 596. sz. a.

3—3
Ivanszky Kálmán, ministeriumi hivatalnok, barátilag felszólittatik, miszerint három nap alatt alólrtnál, megjelenni el ne mulasszon.
Pest junius 21-kén 1849.

V. K.

Megyházutca 596. sz. a.

38. 3—2
Hirdetmény.

A budai takarékpénztár félévi számolatját immár befejezván, a betételek után járó folyó első félévi kamatok, máttól felvehető; mi is az illetőknek ezennel tudomására adatik.

Kelt Budán, 1849. julius 3-án.

Az igazgató választmány határozatából.

2—2
Majorsági birtok haszonbérbe adatik.

Pesten alul 5 vagy 6 órányira a Duna mellett egy 300 holdnyi majorsági birtok, csupán gazdasági épületekkel ellátva, e folyó évi szent Mihál naptól, hat egymás után következő, az az 1855-dik évi szent Mihál napjáig haszonbérbe kiadandó. Tudósítást vehet a haszonbérbeni kívánó. Blaskovics Sándor ügyésznel, Pesten Szerzita téren, 444. sz. alatt első emeletben.

4—2

Szép czukor

mázsaszámra magyar bankjegyekért jutányos áron kapható.

Forster Lajos V-nál,

Béla-utca 249. sz.

irodája az 1-ső emeletben.

Balassovits K.

szongorait mind vevésre, mind hónapos bérlésre ajánlja. Tára van a váci uton Dischér-féle házban 1388. sz. a. 3-ik emeletben.

FORRADALOM.

Néhány nap mulva elkészül, ára 40 ez. kr., de egy egy ív is kapható 6 kr-ával. Megrendelni minden könyvárus által.

Irta

Táncsics Mihál.

Nemzeti színház.

Pest, pénteken, julius 6-kán, 1849.

SAINT GEORGES LOVAG.

Színjáték 3 felvonásban. Maleille és Roger Beauvoir után francziából fordította Csepreghi Lajos.

Rendező: *Lendvai.*

Személyek:

De Boulogne ur, főellenőr	—	Szilágyi Sánd.
Tourvel, báró, fia	—	László.
Saint Georges lovag	—	Lendvai.
La Morliere, Saint Georges ba-	—	Hubenai J.
Lagrange,) rátjai	—	Boldog.
Platon, Saint Georges inasa	—	Szilágyi Pál.
De Presle, fiatal creolnó	—	Komlóssi Ida.
Julien, postamester és fogadó	—	Telepi.
Fanchette, neje	—	Hubenainé.
József, de Boulogne inasa	—	Vas.
Tiszt	—	Szűcs.
Usatlós	—	Virág.
Szobaleány	—	Novák Teréz.
Egy hölgy	—	Horvát Teréz.
		(Vadász.
Vadászok	—	(Nagy.
		(Sopronyi.
Pinczér	—	Korcsek.
Pinczérnő	—	Kovacsics E.
Jegyző	—	Petrik.
		(Noder.
Évászok	—	(Győri.
		(Bratka.

Kezdeté 7 órakor, vége 9-kor.

Sproh Constancia kisasszony szerkesztőségünkhöz a sérült honvédek számára egy csomó tépetet s több sebkötő ruhát küldött be.

